

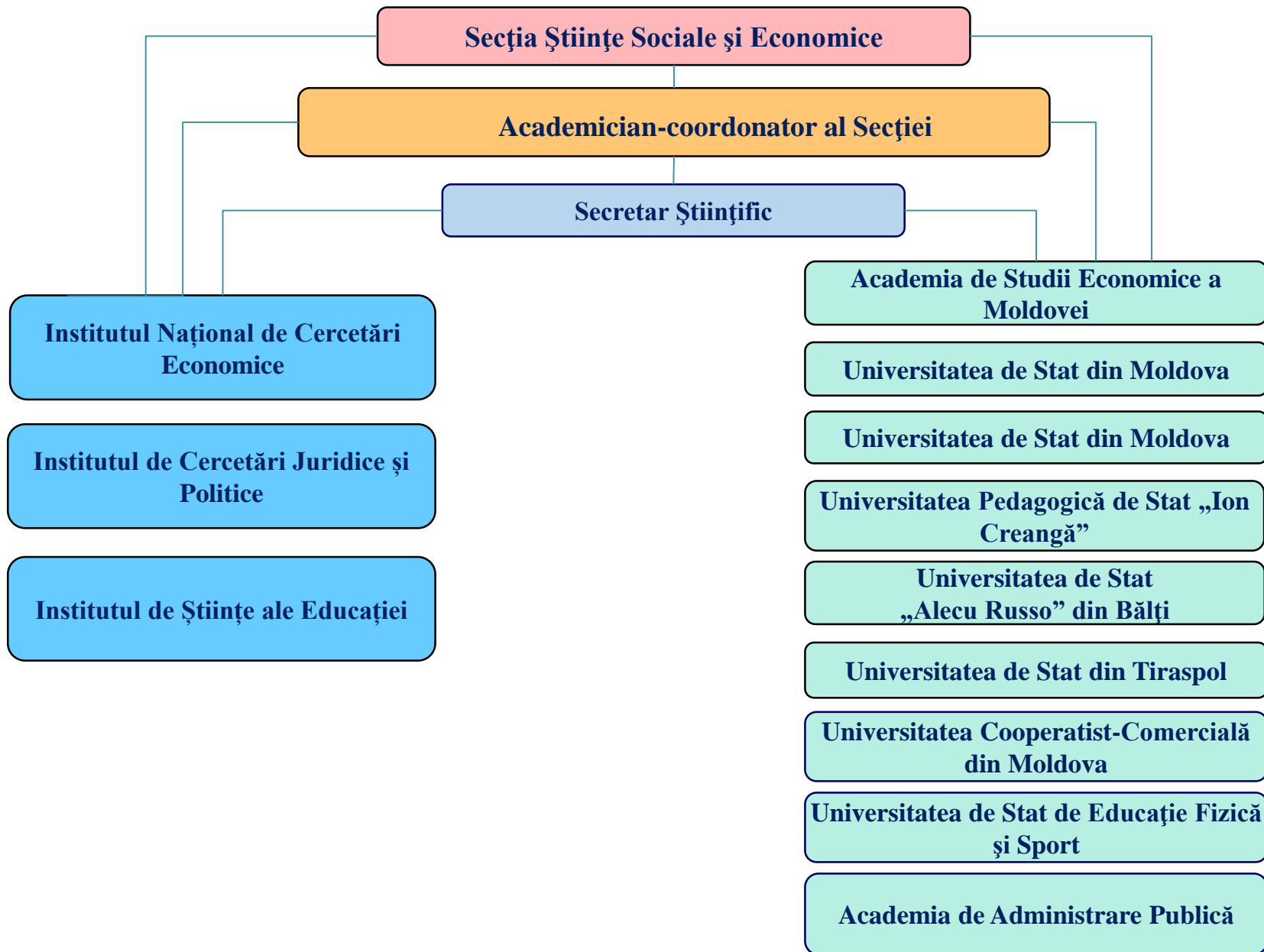
**Secția Științe Sociale și Economice
a Academiei de Științe a Moldovei**

**Raport privind rezultatele activității
științifice a
Secției Științe Economice și Sociale
în anul 2015**

**Coordonator: prof. Victor MORARU
Secretar științific: dr. Silvia Mitcu**

Chișinău
19 februarie 2016

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Misiunea Secției este coordonarea cercetărilor științifice, efectuate în republică în domeniile:

Economie
Științe politice
Drept
Relații internaționale
Sociologie
Pedagogie
Psihologie
Științele comunicării
Științele militare

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

	2015	2004-2015
Economie	23	291
Drept	23	256
Pedagogie	15	224
Psihologie	8	29
Sociologie	0	10
Științe politice	4	51

Din numărul total de teze (**1817**), susținute în perioada anilor 2004-2015 (conform datelor CNAA), la profilurile științifice ale Secției au fost susținute **861** de teze (ceea ce reprezintă **47,4 %** din numărul total de teze).

În anul 2015 acest indicator a constituit chiar **52,5 %** (**73** teze din numărul total de **139** teze susținute).

Acest lucru poate ilustra dinamica dezvoltării sferei științelor sociale și calitatea potențialului științific.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Cercetători științifici, total	Titulari
inclusiv	
Membri titulari ai AȘM (ac. G. Belostecinic, ac. A. Roșca, ac. Gh. Rusnac)	3
Membri corespondenți ai AȘM (m.c. I. Guceac, m.c. A. Timuș, m.c. D. Moldovan, m.c. S. Certan)	4
Doctori habilitați	37
Doctori în științe	296
Cercetători cu vârstă până la 35 de ani	77
Doctoranzi/masteranzi	68

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

- Activitatea Secției Științe Sociale și Economice a fost focalizată asupra aprofundării cercetărilor științifice de profil și eficientizării aplicabilității practice a rezultatelor investigațiilor efectuate. Activitatea de cercetare științifică fundamentală și aplicativă a membrilor instituționali și de profil în domeniul social și economic s-a derulat pe direcția strategică: *„Patrimoniu național și dezvoltarea societății”*

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Aceste cercetări se referă la investigații științifice fundamentale privind elaborarea bazelor științifice și practice cu privire la consolidarea statului de drept, la modernizarea și dezvoltarea societății din Republica Moldova, incluzând activitățile țin de identificarea căilor și a modalităților de consolidare a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat, a societății civile și de asigurare a coeziunii sociale în condițiile valorificării opțiunii europene.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Luând în considerare noile provocări cu care se confruntă societatea în ansamblu și comunitatea științifică atât la nivel național, cât și mondial, dar și tendința internaționalizării cercetării, integrării în spațiul european de cercetare și creșterii vizibilității internaționale, Secția Științe Sociale și Economice depune eforturi susținute în vederea răspunsului la aceste provocări prin:

aprofundarea cercetării problemelor, menită să contribuie la:

- consolidarea statului de drept în Republica Moldova în contextul evoluției sistemului internațional și proceselor de integrare europeană,
- asigurarea securității statului,
- promovarea dreptului internațional – condiție indispensabilă pentru parcursul european al Republicii Moldova,
- elaborarea scenariilor de prognoză a evoluției economiei naționale pe termen mediu (2015-2018),
- elaborarea metodologiei de evaluare a Competitivității economiei naționale,
- aplicarea modelelor matematico-economice la analiza fenomenelor economico-sociale

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Proiecte în desfășurare:

- Instituționale – 38 (12 / 26)
- Proiecte bilaterale – 4
- Proiecte pentru tineri cercetători – 4
- Proiecte prezentate în cadrul programului Orizont 2020 - 13

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Obiectivele - țintă

- Antrenarea membrilor Secției în organizarea evenimentelor dedicate aniversării a 70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare ale AȘM și 50 de ani de la fondarea AȘM, prin organizarea conferințelor, pregătirea și publicarea broșurilor și revistelor tematice. (prima conferință cu genericul dedicată Aniversării AȘM va avea loc la 25 februarie)
- Intensificarea activităților de cercetare prin realizarea studiilor interdisciplinare.
- Obținerea finanțării extrabugetare ce ar asigura intensificarea procesului de cercetare-inovare, ar contribui la modernizarea infrastructurii instituțiilor și, nu în ultimul rând, ar atrage tinerii cercetători și ar menține cadrele înalt calificate.
- Stimularea participării la concursurile de proiecte internaționale
- Promovarea continuă a imaginii științei și a rezultatelor obținute în baza diferitor canale mediatice. Dezvoltarea continuă a colaborării cu centrele de cercetare naționale și internaționale, fortificarea parteneriatelor cu autoritățile publice centrale și locale.
- Extinderea arealului de lucrări științifice publicate în revistele științifice de prestigiu de peste hotare

**Rezultate ale cercetărilor în domeniul
științelor sociale și economice**

Indicatorii de produs științific ai activității de cercetare în 2015

Numărul total de publicații	864
inclusiv	
Monografii	38
Manuale și ghiduri	15
Articole în reviste cu factor de impact	13
Articole recenzate în reviste de categoria B	53
Articole recenzate în reviste categoria C	111
Articole în alte reviste și culegeri naționale	629
Articole în alte reviste și culegeri internaționale	227
Teze la conferințe naționale/internaționale	89
Teze de doctor susținute	22
Teze de doctor habilitat susținute	3
Publicații științifice electronice 2,5 publicații /cercetător	94

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

2015:	2014:	2013:
Monografii – 38	Monografii – 23	Monografii – 23
Art. în reviste cu impact factor – 13	Art. în reviste cu impact factor – 5	Art. în reviste cu impact factor – 5

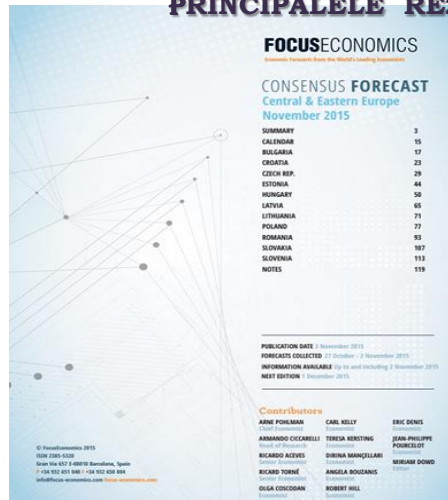
Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

- în serviciul societății

- Au fost elaborate scenarii de prognoză a evoluției economiei naționale pe termen mediu (2015-2018).
- A fost perfecționată metodologia de calculare a indicatorilor de evaluare a securității demografice, fiind implementată metodologia de calculare a indicatorilor: speranța de viață sănătoasă și Indicele îmbătrânirii active. A fost estimat numărul și structura populației Republicii Moldova pentru anii 2013-2015, ținând cont de standardele europene și specificul de evaluare statistică în RM. A fost efectuată Calcularea Indicatorului Integral Teritorial de Securitate Demografică a RM pentru anul 2015.
- A fost elaborat conceptul de management al stabilității financiare și metodologia de măsurare a acesteia în Republica Moldova în baza experienței internaționale.
- A fost evaluată multidimensional evoluția sărăciei și inegalității în funcție de mediul de reședință, zone de dezvoltare, precum și de caracteristicile demografice ale gospodăriilor casnice și accesului populației sărace la serviciile de ocrotire a sănătății și educație. Au fost elaborate recomandări de perfecționare a politicilor pe domenii: protecție socială, ocuparea forței de muncă, dezvoltare rurală și regională.
- A fost efectuată monitorizarea dezvoltării sectorului IMM, identificate obstacolele și avantajele în dezvoltarea antreprenoriatului familial în RM.
- A fost elaborat sistemul de indicatori ai securității economice a Republicii Moldova. Sistemul include 9 componente ale securității economice a statului, în special: componenta economică generală (macroeconomică), de activitate productivă, investițională și inovațională, cea a economiei externe, socială, demografică, financiară (care la rândul său include securitatea bugetară, monetar-creditară, valutară, fiscală, bancară), energetică și alimentară; a fost propusă considerarea riscului sistemic drept măsură a evaluării.
- Au fost făcute propuneri pentru perfecționarea cadrului legislativ-normativ în domeniul comerțului interior.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

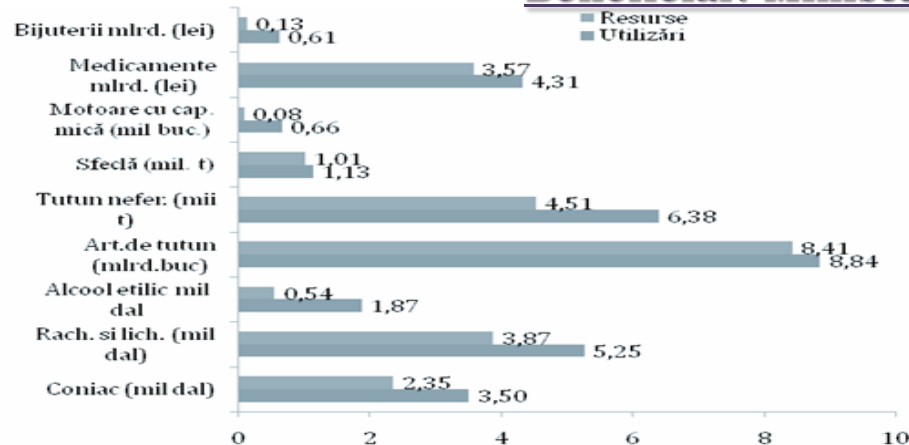
PRINCIPALELE REZULTATE 2015

Adaptarea modelului economico-matematic pe termen mediu la condițiile actuale ale Republicii Moldova pentru elaborarea balanțelor interramurale natural-valorice.

În baza modelelor balanțelor interramurale naturale valorice a fost estimată economia neobservată pe unele categorii de produse.

Beneficiar: Ministerul Economiei

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

1. A fost definitivată metodologia de evaluare a competitivității naționale a Republicii Moldova și aprobată în cadrul Consiliului pentru competitivitate

A fost elaborat Raportul privind evaluarea competitivității economiei naționale

A fost elaborată analiza gradului de implementare a Matricei de politici a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității RM

Beneficiar: Ministerul Economiei

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Au fost identificate particularitățile evoluției social-politice / modernizării Republicii Moldova.

Rezultatele cercetării și-au găsit reflectare în Studiul Enciclopedic Republica Moldova pe calea modernizării

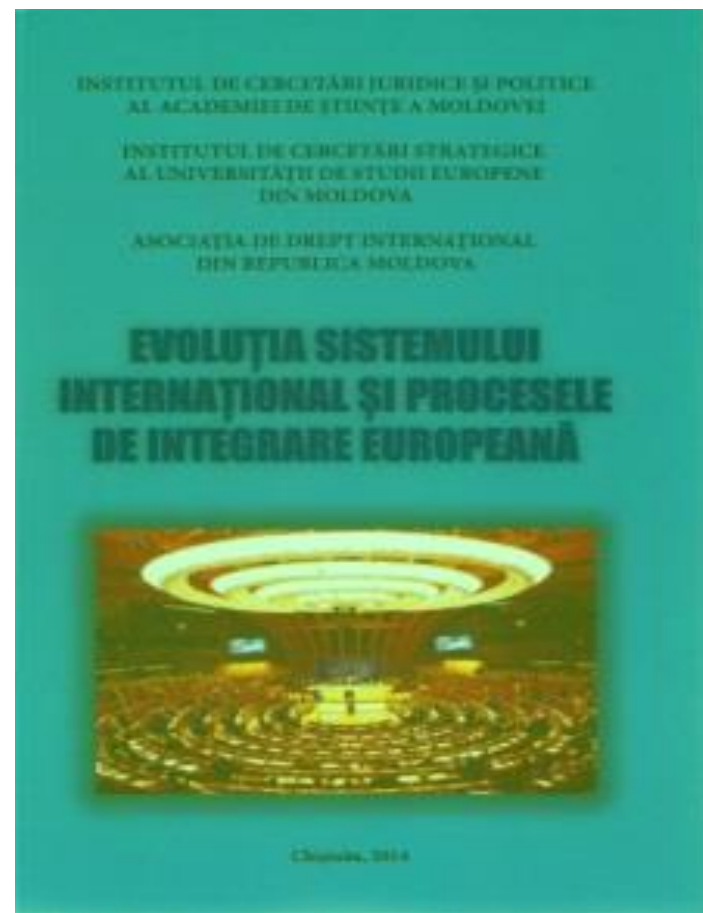
Au fost elucidate posibilele configurații geopolitice și geostrategice la nivel global și regional, în contextul proceselor de integrare europeană și euro-asiatică, cât și evoluția lor.

Rezultatele cercetării și-au găsit reflectare în volumul Evoluția sistemului internațional și procesele de integrare europeană

A fost analizat cadrul politico-juridic de asigurare a securității naționale a Republicii Moldova și au fost identificate unele modele de acțiune pentru autoritățile publice centrale în soluționarea problemelor socio-economice și politice grave cu care se confruntă Republica Moldova.

A fost elaborată Concepția reformei sistemului național de cercetare-dezvoltare și inovare prin ajustarea regimului juridic corespunzător la rigorile Spațiului European de Cercetare, precum și elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului cu privire la știință și inovare în Republica Moldova.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

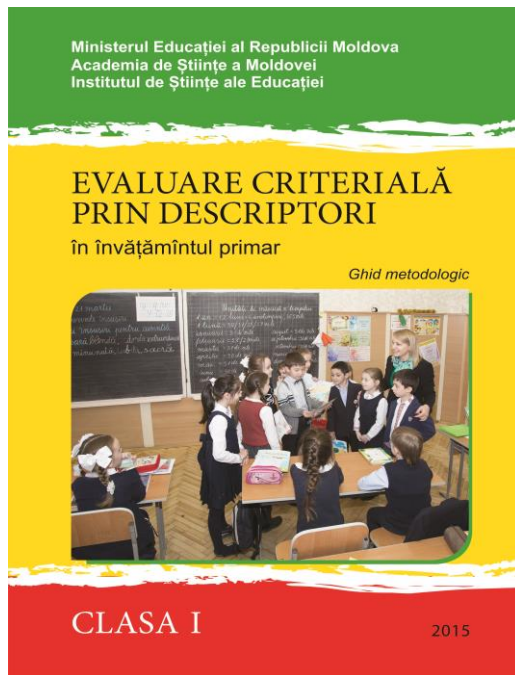

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

- Au fost determinate mecanismele de implementare a standardelor de calitate a învățământului secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului.
- Au fost elaborate “*Standardele de calitate ale instituțiilor de învățământ general și instrumentele de evaluare aferente acestora*”.
- A fost elaborat cadrul de referință cu privire la nevoile de consultanță și asistență metodologică a cadrului didactic în formarea vorbitorului cult de limbă română (vorbitorii nativi și alolingvi).
- A fost elaborat *sistemul de criterii și indicatori* privind organizarea procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul general și pilotat în 15 instituții furnizoare de programe de formare profesională continuă și elaborat *Studiul de analiză a procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice*.
- A fost elaborat *studiul de congruență* (de corespundere) a documentelor naționale reglatoare privind educația timpurie: Curriculumul educației copiilor de vârstă timpurie și preșcolară (1-7 ani) și Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de 0-7 ani.
- Au fost stabilite *criteriile de eficientizare* a parteneriatului școală-familie, școală și administrație publică locală, școală–agenți economici, școală – ONG, școală–poliție, școală – instituții medicale în asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

- Au fost elaborate și editate “Standardele de calitate ale instituțiilor de învățământ general și instrumentele de evaluare”.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Rezultatele cercetărilor au fost aduse la cunoștință comunității științifice și opiniei publice prin editare de monografii, culegeri de articole științifice, publicații în presa periodică, emisiuni radio și tv (unii cercetători au la activ câteva zeci de participări la astfel de emisiuni). Rubrica Analize academice (asm.md) este susținută de colaboratorii Secției.

Au fost organizate zeci de manifestații științifice – Conferințe, simpozioane, colocvii. Printre ele, de o rezonanță semnificativă - tradiționala Conferință științifică consacrată sărbătoririi Zilei Europei în Republica Moldova cu genericul „Dezvoltarea și cooperarea în Europa Centrală și de Est în contextul geopolitic actual”, Conferința „Dialogul civilizațiilor” , Creșterea economică, de IȘE, USM ș.a.

Activitatea cercetătorilor a fost remarcată pe plan internațional, prin participări la Conferințe internaționale, publicații în străinătate, premii și distincții internaționale

PROPUNERI DE PERSPECTIVĂ ALE SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ECONOMICE

- **De identificat oportunități noi de colaborare și de insistat pe direcția elaborării proiectelor internaționale, participând în cadrul Programului Uniunii Europene Orizont 2020;**
- **De aprofundat investigațiile științifice și de contribuit la creșterea nivelului profesionalismului în domeniile cercetărilor economice, juridice, a studiilor europene, a studiilor de securitate și relațiilor internaționale, în domeniul sociologiei și psihologiei, în vederea obținerii unor rezultate notabile și competitive la nivel național și internațional;**
- **De creat condiții mai atractive pentru atragerea tinerilor specialiști;**
- **De identificat posibilități de consolidare a bazei tehnico-materiale a instituțiilor;**
- **De diversificat și de extins colaborarea națională și internațională cu instituțiile de profil din țară și de peste hotare pentru a prelua experiența acumulată de acestea în cercetarea domeniilor similare și de a obține rezultate științifice valoroase.**

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Finanțare insuficientă a cercetărilor, ceea ce constituie un impediment pentru:

- atragerea tinerilor în sfera științei și inovațiilor prin condiții atractive, și susținerea tinerilor specialiști competenți și bine instruiți. ;

- mobilitate în sprijinul perfecționării profesionale, al documentării și cercetării pe specificul tematic;

Lipsa de stabilitate politică, de progrese și reforme pentru modernizare și democratizare

**Secția Științe Sociale și Economice a AȘM
constrângerii**

**Per aspera –
ad astra!**

**Prin greutăți –
spre stele**